

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Velturini št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Težnje kmetijskega stanu.

(Dalje).

Mi imamo v svojem programu še razna druga pereča vprašanja, ki se tičejo kmetijskega stanu, ali za današnji naš shod hočemo naše zahteve omejiti le na najbolj pereča vprašanja in tu menim, da govorim gotovo v imenu vseh kmetijskih posestnikov v slovenskih zemljah, ako navajam, da je za kmetijstvo nadalje neizmerno težko, že kar neznosno postalo poselsko vprašanje. Tudi za drag denar ni dobiti posla, delavca kmetijskega. In jaz poslom ne zamerim, ki trumoma drve v mesta in industrijske kraje, kajti v industrijskih krajih in v mestih imajo boljše plače, kakor na kmetih. Takih plač, kakor jih dobijo v mestih, mi kmetijski gospodarji ne moremo plačevati. Marsikateri pa tudi beži iz kmetijskih poštenih vasi v mesta in industrijske kraje, ker ima tam več prostosti, ne misleč, da marsikateri je gnala ta prostost v moralno in telesno pogubo. Mi gospodarji, kmetje, pa se zavedamo, da je tudi mogoča odpomoč in da je treba iskati odpomoči. Deželni zbor kranjski, kakor tudi državni zbor tu stori svojo dolžnost, da se bo kmalu za kmetijske posle in delavce uvedlo starostno zavarovanje. Kadar bo kmetijski posel, kmetijski delavec vedel, da mu je zagotovljena starostna zavarovanje, da mu, ko onemore, ne bo več treba prosjati kruha od hiše do hiše, upam, da si bo kmalu zopet med nje povrnila tista ljubezen za kmetijski dom, kakor je bila nekdanj najti v kmetiskem poslu, in posli in gospodarji bodo si zopet postali pravi prijatelji, pa tudi mladina se ne bo več vzgajala samo za rokodelstvo, za rokodelske obrti, za katere je že preveč materiala, ampak stariši bodo vzgojevali svojo dečo za po-

štene kmetijske delavce. Preskrbeti je treba kmetijskih delavcev in tu naj omenim Marijanišče, kateremu je na čelu velespoštovani vodja gospod kanonik Kalan, ki je priredil v svojem zavodu tako bogato zalogo učil za kmetijstvo, da bo mladini, sirotam našim, ki se tam vzgajajo, dana prilika, izobraziti se tudi v kmetijstvu. Istotako bodo Salezijanci v Rakovniku prav storili, ako bodo vzgajali nesrečno mladino za poštene kmetijske delavce. Obadva krasna zavoda pa naj vam bosta najtopleje priporočana, da jih podpirate z živili in drugimi sredstvi, kajti oba ta zavoda sta tudi v kmetiskem interesu ležeča, ker bosta vzgajala kmetiskemu gospodarju sposobne, poštene delavske moči.

Tudi letos, kakor žalibog vsako leto, je zopet druga prikazen, ki zopet tako rekoč trka na duri deželnega in državnega zbora, da se vendar tudi tam ustanovi zakon, po katerem se bo uveljavila možnost zavarovati poljske pridelke proti poškodbam po uimah, po toči in povodnji. Nebroj vasi je zopet letos hudo prizadetih po toči, ter so osobito tudi vinogradi toliko trpeli, da dotični posestniki 2 do 3 leta ne bodo prišli do pravega pridelka. Kdor trezno razmišlja stanje, ko vidi, kako ogromno breme nosi dotično posestvo, mora priti do prepričanja, da ni treba več veliko dolovati, da gre kupa čez rob, in zato vidimo bolešno, kako v kmetiskem stanu propada dom za domom. Ako bi bila prilika dana kmetovalcem, proti primerni premiji zavarovati njihove pridelke, bi pa v takih slučajih tudi beda ne bila toliko. Seveda se tukaj reče v državnem in deželnem zboru o tem zavarovanju: To je nevarno. Gotovo je nevarno, ali če upoštevamo, da je državni zbor pred dvema letoma dovolil

celih 25 milijonov kron v podporo za dežele, poškodovane po uimah, po toči in povodnjah, in ako upoštevamo nadalje, da je čez dva milijona kron bilo zemljiškega davka odpisanega, ako se upošteva vse to in pa, da bodo dotični gospodarji plačevali premijo v svrhu zavarovanja, se gotovo lahko vsak prepriča, da je tako zavarovanje izvedljivo, in če privatne banke, ki hočejo imeti le velik dobiček, pri tem izhajajo, bo gotovo bolj lahko izhajala tudi država, ako se te milijone, ki se izdajajo vsako leto v podporo po uimah poškodovanim, prištejejo v to svrhu, da država založi takojimeno rezervni fond. Ako nam morda ostane slovenska zemlja last slovenskega oratarja, potem deželni in državni poslanci ne smemo mirovati, dokler tega zavarovanja ne izposlujemo. (Konec pride.)

Politični pregled.

Parlamentarni položaj. — Kakor pišejo dunajski listi, se je naš parlamentarni položaj zopet še precej poostiril. Nemci namreč vstrajajo pri svoji zahtevi, da bodi v novi volilni reformi določeno, da bode smela volilne okraje, ki bodo po novi volilni reformi določeni, spremeniti le dvetretjinska večina. Čehi in Jugoslovani se proti taki določbi odločno upirajo. Vlada je hotela med parlamentarnimi strankami posredovati in izdelala je v ta namen neki kompromisni načrt, vsled katerega se ne bi smeli po novi volilni reformi sestavljati volilni okraji skozi tri volilne dobe spremeniti. Proti takemu kompromisu so se Nemci že izrekli, a Čehi izrekli so se pa ne le proti omenjenemu kompromisnemu predlogu, ampak sploh proti nemški zahtevi

po dvetretjinski večini. In to je dr. Kramář v torek brez ovinkov povedal ministrskemu predsedniku baronu Becku, kakor tudi nekaterim zastopnikom poljskega kluba, ki so se skupno s Čehi posvetovali o ti zadevi z ministrskemu predsednikom. Dr. Kramář je rekel, da o kaki dvetretjinski večini pri spremembi volilnih okrajev ne more biti govora in ravno tako ne o kakem tozadevnem kompromisu. To da je ministrskemu predsedniku popolnoma znano, ker se je o ti zadevi z dr. Kramářem razgovarjal že dne 21. junija t. l. in je takrat sam dr. Kramář rekel, da je popolnoma naravno in samoobsebi umevno, da nočejo Čehi in Jugoslovani ničesar slišati o nemški zahtevi po dvetretjinski večini.

Volilna reforma. — V torek je volilni odsek rešil razdelitev volilnih okrajev na Moravskem.

Odstop grofa Goluchovskega. — V torek se je mudil na Dunaju ogrski min. predsednik Wekerle. Bil je vsprejet od cesarja v daljši avdijenci. Poročal je namreč cesarju o političnem položaju, kakor tudi o državnem proračunu za l. 1907. Obiskal pa je Wekerle ta dan tudi nekatere naše ministre, a obiskal je tudi ministra za zunanje zadeve grofa Goluchovskega. O tem poslednjem obisku pišejo listi, ki slišajo travo rasti, med drugim tudi to-le: Ogrski min. predsednik Wekerle je obiskal v torek ministra za zunanje zadeve grofa Goluchovskega za to, da izve od njega ali misli odstopiti še pred zasedanjem delegacij. Na zadnjem zasedanju delegacij je nameravala ogrska delegacija dati grofu Goluchovskemu nezaupnico. Zgodilo pa se ni to zgolj vsled posredovanja Wekerlejevega kateremu je baje grof Goluchovski obljubil, da sam

LISTEK.

Iz zapiskov

Št. Kocijančiča, profesorja svetopisemskih ved in rektorja osrednjega semenišča v Gorici.

Priobčuje dr. P.

V rokah imam obširen zvezek, last št. Stefana Kocijančiča, ko je umrl v Gorici dne 9. aprila 1883. Slavni mož je zapisoval vanj razne opombe, člančice in članke. Njegovih še ne objavljenih rokopisov v raznih jezikih je brez števila. Hranijo se v knjižnici goriške bogoslovnice. V omenjenem zvezku, ki je razvrščen po abecednem redu, pa je mnogo opomb in člankov pisanih tudi v slovenščini, ki vtegnejo zanimati naše bralce. Nekatere reči so bile pozabljene brez dvojbe v kakem časopisu ali kaki knjigi, pa jih hočemo tu vkljub temu ponoviti, deloma, ker ni mogoče vedeti o vseh, ali so bile objavljene ali ne, deloma, ker hočemo podati svojim bralcem razne zanimivosti, ki jih je slavni pokojnik pridno zbiral in ki njega tudi označujejo. O njem, kot strokovnjaku v vedah sv. pisma, veljajo besede: „Bil je enak hišnemu gospodarju, ki nosi iz svojega zaklada novo in staro.“¹⁾

I.
Marija Devica Kronana
na Sveti Gori
blizu
— Gorice —

Mati Božja kronana,
Radost mojega serca,
Up in pribežališče!
Oh, pokaži Jezusa
Nam, o Mati usmiljena,
In sirot usmili se!

Prišla si na goro to,
Da ti sedež tukaj bo,
O kraljica milosti!
Ljudstvo te je ljubilo,
Je to cerkev zidalo
Tebi Božji Materi.

Prikazala tukaj si
Se pobožni Uršuli,
Vsem pomoč obljubila.
Blagor, ki priromali
Smo k Mariji semkaj vsi,
Ti boš nam pomagala.

Ta je gora veselja,
Hrib posvečen od Boga
Mili Božji Materi,
Ki je bila kronana,
Gnad sprosilala od Boga
Mnogo verni množici.

Zato pravijo ji vsi
Sveta Gora, kjer si ti
Sedež si postavila.
Kdorkoli k tebi pribeži,
Prave poti ne zgreši,
Ti si cesta do neba.

Glej, Marija! tu kleče
Pred teboj častimo te,
Reši, reši nas iz zmot.
Prosi za nas ti Boga
In pa Sina Jezusa,
Da se usmili nas sirot.

— Amen —

V Gorici, dne 22. maja 1859.

Št. K.

II.
Smešnice.

1.
Gospodu H...ku¹⁾ ni dopadlo, da je gosp. C...e, po rodu Černoveršec, tedaj njegov pravi rojak, začel v pisarenju posnemati Čeha in druge Slavjane, ki nemo glasnice pred čerko r izpuščajo, n. pr. smrt, krt, vrt, prt itd. Menil je torej pisati mu, in pismice zaglaviti z versticami:

Tako se nam naš sladki jezik krha,
Ti grda Črnoverška mrha?!

2.
Slovenska „Bčela“ je lani (1851) večkrat kratko številoslovje donesla. Gosp. H...k, kateremu menda to ni kaj dopadlo, razdeli to besedo enkrat tako-le: število oslov je in pristavi z olovnikom besedo: neštevilo.

3.
„Kaj so vaši stogi proti našim“, reče nekdo svojemu prijatelju, „vaši stogi so leseni, pri nas pa je vsak stog z la t“ (to je iz z la t.)

¹⁾ Slutim, da je ta pesnik Ma tevž Hladnik.

4.
M. P.¹⁾ je kot učenec en krajčev zgnubil. Skrbno vse preišče in premeče in ga še ne dobi. Neki prijatelj pristopi k njemu in mu reče: „Matevž! ali hočeš, da ti z bankovcem posvetim, da boš ložej krajcev našel?“

5.
„Ali greš proč?“ zavpije Tone, ko mu Jurče li preveč nagaja. Jurče se ne gane, in mu li še naprej nagaja. „Ali greš proč, ti rečem?“ zavpije Tone vdrugič še jezniši, kot prvokrat. Jurče pa vender nič ne mara. Zdaj se zdi Tonetu že odveč; obraz mu zagori od togote, kvisku plane ko zdijvan lev, vtretjič zavpije: „Ali greš proč, ali ne? ali pa — grem jaz proč“ ves mirno pristavi in Jurčeta popusti.

6.
Gospod H. pride v g...ški zavod bogoslovja, kjer je P. lepe duhovske zavrtnice (kolarje) delati umel. Hotel je namreč, da bi P. tudi njemu zavrtnico naredil, da bi se njegovemu vratu popolnoma prilegla, pa ga doma ne najde. Kaj mu je bilo početi?... „Gospod H!“ mu reče nekdo, kateremu je namen svojega dohoda razodel, „to nič ne dè, da P...a ni doma; pustite li tukaj svoj vrat, da bo po njem mero vzel in pa pojdite domu“.

(Dalje prihodnjič.)

¹⁾ Slutim, da je ta Matevž Pirc, ki je bil stolni vikar v Gorici.

odstopi po zadnjem zasedanju delegacij. Ker pa grof Goluchovski še ni odstopil in se novo zasedanje delegacij bliža, je hotel Wekerle sedaj od grofa Goluchovskega izvedeti, kaj prav za prav namenuje. V slučaju, da bi grof Goluchovski ne držal dane obljube in bi ne odstopil moral bi baje Wekerle odstopiti.

Dopisi.

V Gorici, 1. oktobra. — (Liberalizem v Luži.) — O liberalizmu na Goriškem dalo bi se pisati marsikaj še iz davnih let, iz česar bi se razvidelo, da tudi med Slovenci je stegoval svoje rozičke, ko se je čutil varnega, a jih je zopet skrival, ko je čutil nevarnost. Da ne bom predolg, naj s kratkimi potezami označim njegovo živo arenje in razdiranje v zadnjih tridesetih letih.

Po letu 1878 mislilo se je, da so se liberalci spametovali, da jim je odzvonilo, da bo mir. Slovenci na Goriškem so se zjediniili, „klerikarni“ list „Glas“ je nehal izhajati in „Soča“ je postala glasilo goriških Slovencev, toda liberalni zmaj se je le potuhnil za blizo 10 let, čakal je le rešitelja.

In res, našel se je v osebi nekega koperskega učiteljskega, popustivšega službo. Burja ga je zanesla k „Soči“. Obljubil je, da bo slušar gospodarje in reditelje. Nič hudega sluteč vsprejeli so ga le-ti za urednika. Čez dobrih par let pa je postal presit, povzročil splošen razkol v deželi, prevstrojil liberalizem in zarodil narodno napredno stranko in list „Sočo“ obdržal kot njeno glasilo s istim geslom: „Bog in narod“. — V tem času smo doživeli razne slučaje. Laž in obrekovanje se v obliki resnice zavijata v pohujšanje, to svedočijo znameniti stvori narodne procvite — Tutti frutti, — katere pa smo preboleli, ker jim tudi niso zaželenega vspeha obrodili.

Toda „čas vse preglod“, tako tudi sedanj liberalizem v napredni obliki moči zapuščajo. Voditelji odstopajo, potem ko so se jim narodni piruhi izklopotali na poti so v Kanoso, vendar pa se hočejo v klerikalnih prodajalnah še poslaviti, — a tičke poznamo po petji. Napredni učitelji vživajo molče porasle prijemke; trgovcem in obrtnikom gre težko, drže se dela, pozabili so že na razna zamra društva in obetano pomoč, le nekaj nezrelah mož iz bližnje okolice, kojim je ta gonja „šport“, hodijo še za naprednim kričačem. Res je sicer, da oni kranjski živeli, ki je pozvan glede naprednega mišljenja k nam in par vezanih barantačev še trdno skupaj držijo, toda denar je okrogel in ko ta poteče, poromajo v Egipt.

Današnjega naprednjaka najprej vjezi, če mu deš, da je liberalci. On trdi, da je nasproten le politikujoči duhovščini, nikakor veri. Zadnji čas je pripravljen se tudi sprijazniti, s klerikalno stranko pod gotovimi pogoji, le da mu daš prvenstvo. Ker pa za to ni sposoben in ni mogoče, obrnil se je do naših mokračev, a ni slutil, da ga slabo splačajo. Že so si veselili meli roke, ko jim je neki pek pri naprednjakem zborovanju pripovedoval, da je klerikalizem podoben črni kači, ki se povsod in pod raznim imenom vtihotaplja, in koliko da imajo denarja duhovni v posojilnah; niso bili pa pripravljeni, ko se je kasneje pri zaupni mizi ravno od strani napredna stranka označila s sivim triglavim mačkom, kojemu sta srednja in desna glava že odgnjali, le z levo še kima na prazni blagajni itd.

Iz Mirna. — „Župnik hoče kljubovati“, tako so liberalni listi „Soča“, „Primorec“ in seveda „Narod“ pretekli teden pisali z ozirom na to, da je tuk. g. župnik naznanil, da od sedaj naprej ne bo orgljanja in petja pri službi božji, dokler občina ne zagotovi običajni prispevek k organistovi plači. Vprašamo: kdo kljubuje, župnik ali občina? Organist je opravljal v skoraj občeno zadovoljnost svojo službo uže 16 mesecev, pa ni prejel zato od občine niti vinarja plačila, dasi mu to gre po starodavni navadi. Vsaka prošnja, ves trud v tem oziru je bil dosedaj bob v steno. Kdo torej kljubuje, kdo dela krivico?

Dopisnik „Soče“ pa tudi hujska: „Občina naj ne da nič, bodo ljudje vsaj lažje molili pri tihih mašah“. Oh, kako ginljivo molijo pri tihih mašah gg. naprednjaki! Nekdo n. pr. takrat, ko pride prisiljen k maši, ima lepo navado svoje komolce raztegniti po cerkveni klopi,

nanje nasloni svojo uđeno glavo in tako v tihi in globoki pobožnosti premišlja nebeške skrivnosti. Tudi drugi hodijo najraje k tihi maši, če sploh gredo, pa se med mašo in pridigo lepo sprehajajo in pogovarjajo za altajem. Tako liho molijo! Take in podobne obiskovalce službe božje orgljanje in petje moti, torej čemu to nadležnost še plačevati!

Dopisnik pa pravi tudi, da cerkev ima dosti denarja, da lahko sama plača, da se mora pričeti z energičnim odporom proti vedno večjim cerkvenim davkom. — Odkod pa ve slavni mož, da cerkev ima toliko denarja? Ali je morda on kedaj pregledoval cerkvene račune? Ako pa trdi, da so cerkveni davki v Mirnu vedno večji, grdo laže. Cerkev ne zahteva višje nagrade za organista nego je bila dosedaj. Za druge potrebe nič ne zahteva. In če dopisnik vpraša, kako občine do tega pridejo plačevati cerkvene služabnike, se mu odgovori, da je to naravno ker isti opravljajo svojo službo na korist občanarjev. To prizna tudi sicer liberalna državna postav l. 1874.

Lokovec nad Čepovanom. (God presviti. cesarja.) — Nikdar se še ni obhajal god našega presviti. cesarja tako slovesno kot letos. Cerkev bila je polna vernega ljudstva. Šolska mladina, ki sta jo pripeljala v cerkev g. kurat in g. učitelj nastopila je na kora in lepo prepevala pri celi sv. maši. Po sv. maši bila jo cesarska pesem in zahvalna za presviti. cesarja. Vse je bilo do solz ginjeno nad tem lepim nedolžnem petju. Že na večer slišalo se je lepo priterkovanje zvonov ravno tako zjutraj pred sv. mašo. Ravno iz naše občine gre na leto največ mladeničev k vojakom in ti so z veseljem prihiti moliti za Njega, ki jim bo v kratkem rezal vojaški kruh in jih opasal z britkim mečem.

Res smo v hribih od sveta proč. Naša cerkva pa se drži go glasu „Primorskega lista“: „Vse za vero, dom, cesarja“. G. kurat pa srčna hvala za navdušenje med ljudstvom, in za lepo slovesnost v cerkvi. G. učitelj Reji pa zahvala za obili trud za petje pri šolski mladini. Bog živi oba gospoda mnogo let med nami!

Novice.

Preč. g. Gothard Pavletič, župnik v Mirnu, je imenovan za župnika-dekana v Št. Petru pri Gorici.

Č. g. Josip Milanič, kapelan v Rihembergu, je imenovan za provizorja v Dolenji Tribiši.

Umrli je v Žbandaju v poreškem okraju v Istri tamošnji župnik, č. g. Šime Semelič. Pokojnik je zapustil istrski družbi Sv. Cirila in Metoda 200 K.

Umrli je na Dunaju dne 5. t. m. g. Jakob Cristofolotti, lekarnar v Gorici, vitez Franc Jožefovega reda itd. Odšel je na Dunaj iskat si zdravja. — Truplo pokojnikovo so prepeljali v Gorico. Ogromna udeležba pri pogrebu v Gorici je pokazala, da je bil pokojnik spoštovana oseba. Naklonjen je bil tudi slovenskim zavodom. V zadnjem času je večkrat prispeval za „Slovensko sirotišče“. Priporočamo ga v molitev! Naj počiva v miru!

V torek je umrl v Trstu v dobi 46. let ravnatelj pomožnih uradov na tržaškem višjem sodišču g. Ferdinand Perhavec.

Za „Slov. sirotišče“. P. n. gg. prelat Josip Gabričević 5 K, Eluard Strekelj 2 K, Josip Godnič 2 K, N. N. 1 K, Anton Medvešek 20 v.

Bog plati!

Škofovska konferenca. — V torek predpoludne je pričela na Dunaju pod predsedstvom knez nadškofa, kardinala Grusche, konferenca avstrijskih škofov, katere se med drugimi udeležujeta tudi knez nadškof goriški dr. Sedej in tržaški škof dr. Nagl.

Dekliška pripravljavnica za izobraževališča za učiteljske družtva „Šolski Dom“ v „Malem Domu“ v Gorici, ki je ob enem nekaka višja dekiška šola za goriške Slovence, šteje tudi letos obilno učenk, namreč v prvem letniku 47, v drugem pa 42.

O dobrih uspehih te pripravljavnice pričajo letošnji vzprejemni izpiti za tukajšnje c. k. izobraževališče. Izmed 42 gojenk, ki so bile vsprejete v prvi tečaj, jih je 35 iz „Šolskega Doma. Izpit je

napravilo še 15 drugih njih tovaršic iz „Š. D.“, ki pa niso bile vsprejete radi pomanjkanja prostora.

Na takih uspehih treba čestitati društvu in učitelstvu.

Napisi na železničnih postajah.

— V petkovi seji posl. zbornice so poslanci dr. Gregorčič in tovariši vložili interpelacijo na želez. ministra zaradi napisov na postajah ob južni in bohinjski železnici. Občina Sežana je že opetovano prosila, naj dobi ondodna postaja pravičen napis in naj se vsi oglašajo objavljajo v slovenskem jeziku, ki ga brez izjeme govori tamošnje ljudstvo. Leta 1902 je 31 občin sežanskega okraja v tem smislu vložilo prošnjo na ravnateljstvo južne železnice, ki pa še odgovorilo ni. Drago prošnjo z dne 28. maja t. l. je ravnateljstvo kratkoma odbilo. Enake spake imen so na postajah Prosek, Nabrežina, Devin, Sovodnje, Rubije, Zdravščina itd. In ob novi bohinjski progi je napis „Auza“, ki ga ne razume živa duša S. tem se naravnost prezira slovenski jezik. Vlada se sramuje priznati, da v Primorju živi slovanski rod, ker povsod vsiljuje nemški in italijanski jezik tudi na železničnih postajah. Poslanci vprašajo ministra, ali hoče prisiliti južno železnico, da napravi slovenska imena na postajah, ter vkriniti, da se odstranita ob bohinjski železnici prebivalstvu povsem tuja napisa „Auza“ in „Plava“.

Moči teme so začele po „Soči“ divjo gonjo proti našemu prevzvišenemu knezu-nadškofu. Tistega, ki je v svojem prvem pastirskem pismu opominjal z besedami sv. Pavla „naj ne bodo med Vami razkoli, marveč bodite zjedineni vsi v istem razumu in istem mnenju“, se drzne „Soča“ blatiti z besedo „apostol razkola“.

Če je nadškof svaril pred napadalci vere, ki hočejo deco izročiti svobodni (boljše brezverski) šoli ter družino po ločitvi zakona razdehati, storil je le svojo sveto dolžnost. In „Soča“, ki ga radi tega svarilnega pastirskega pisma napada, kaže dovolj, da spada med sovražnike vere.

Ni začel nadškof boja, to moramo slovesno pribiti, marveč „Soča“. Vsakdo ve, kako je smešila „Soča“ one, ki so podpisali proti razporoki pobirali, ter pokazala tako svoje mišljenje. Prav je imel torej nadškof ako je v pastirskem pismu dejal: „Obramba mora odgovarjati napadu, društvo protidruštva, zborovanje proti zborovanju“. Torej nadškof je pozval le na obrambo ne na napad, ker napad se je že od strani liberalcev izvršil. To naj si enkrat za vselej zapomni „Soča“!

„Imaste dober jezik, hoste lahko delali“, te besede podtika lažnjiva „Soča“ našemu nadškofu. Pozivljamo „Sočo“ naj pove, ko mu in kdaj je dajal nadškof s temi besedami nauke za politično hujskanje, sicer ostane gola obrekovalka.

„Soča“ se spodtika nad tem, ker ni imel nadškof Sedej sveto mašo po pok. And. Jordanu. Dopisnik gotovo ni bil v cerkvi, ker sicer bi mogel videti, da je nadškof Sedej po sv. maši opravil mrtvaške molitve za pokojnikom. Vedeti bi tudi moral, da po cerkvenih predpisih sv. maše nima škof sam opraviti, tako je bilo do sedaj in tudi po smrti Sedejevi se bo isto zgodilo.

Duhovnik Askanij baron Zucco, ki je bil svoje dni tudi na Goriškem v službi, ki je pa kasneje odšel v celovško škofijo in je od padel od sv. vere ter postal pastor v Moguncu (Mainz), je objavil v katoliških časopisih javen preklje svojih zmot. V izjavi prosi katoliško duhovščino oduščanja, ker ji je naredil tako sramoto. Izjavlja, da je spoznal, da je katoliška cerkev božja ustanova in kot taka edino zveličavna. Zatrjuje, da hoče vse pohujšanje popraviti, kakor mu bodo cerkveni predstojniki ukazali.

Liberalni shod v Cerknem. — Liberalci so priredili v Cerknem jako slabo obiskan shod pod vodstvom in vrhovnim poveljstvom svojega „dičnega“ poglavarja Andreja Gabrščka samega. Pod geslom „vse za omiko“ so zmorjali na vse strani, da se je vse čudilo. In Andrej Gabršček je govoril. In govoril je na dolgo in široko kakor sam piše v „Soči“, da se njegova stranka v cerkvene in verske reči ne vtika, protestuje pa proti zlorabi vere in cerkve v politične namene. Torej Gabršček in njegova stranka se ne vtika v cerkvene in verske reči. In ravno Gabršček živi in se redi in zbira kapitale ravno tega od vti-

kanja v verske in cerkvene reči. Naj Gabršček prebere svoje „Soče“, pa bo videl, koliko protiverskih in proticerkvenih reči je tam notri nagromadenih. Sicer Gabršček to dobro ve in zato je on grdo farbal, ko je tako govoril v Cerknem. Komaj je pretekel dober mesec od tega, ko je Gabršček priredil v Gorici shod, kjer se je tulilo: „Proč od cerkve, proč od vere, proč od Rima“, ne izide ena številka „Soče“, kjer ne bi se na ostuden in predrzen način ruvalo proti veri in cerkvi, in potem se predrzne ta človek govoriti, da se ne vtika v verske in cerkvene reči! Kar pa še bolj osvetli liberalno sleparstvo je to, da je ravno na tistem shodu v Cerknem mislil govoriti neki dr. Paz o ločljivosti zakona. Ali ni to predrznost? In potem se upajo ti ljudje še trditi, da se ne vtikajo v verske in cerkvene reči! Misli je torej Pac govoriti o ločljivosti zakona. Pa mu menda ni dišalo in jo je popucal zopet v Gorico, ne da bi se bil lotil zakona. Če se pa še kje pokažejo kakšni Paci, pokažite jim vrata!

Sicer pa je ta lib. shod v Cerknem tudi velikanske važnosti za celo Avstrijo. Kajti dr. Lavpašek je govoril o volilni preosnovi in je predlagal resolucijo, ki je bila seveda vsprejeta. Ta znamenita resolucija se glasi tako-le: „Da je splošna, tajna in enaka volilna pravica nujna potreba za stalno in pravičnejšo vreditev zakonodajalnih in upravnih zastopov“. Saperlot, zdaj pa že pojde z volilno preosnovo, ker je povedal dr. Lavpašek v Cerknem, da je nujno potrebna. Drugače ne bi bilo nič. Živio Lavpašek! Kje mu napravimo spomenik? Kako so pa liberalci delali za to nujno potrebo jim je prav temeljito povedal Anton Kristan, da je liberalcem zvenelo po ušesih in da je nastal med „svobodoljubnimi“ liberalci silen hrup in hruš in vris in vpitje da je moral nazadnje Kristan kar zježati z odra pred zbešenimi liberalci, kakor piše „Soča“. Pac je pa svoj govor o ločljivosti zakona iz strahu kar pozabil. Ti ubogi liberalci. Res ko je bil čas delati, da se vpelje ta nujna potreba, namreč splošna, tajna in enaka volilna pravica, pa so liberalci na vse kriplje delali, da ne bi prišlo do tega. Tudi „Soča“ je pisala proti splošni, tajni in enaki volilni pravici. In tudi sedaj bi jo liberalni revčki najraje pokopali, pa ne gre, in zato so spoznali, da je res nujna potreba izreči se za volilno preosnovo ali za nov pravičnejši volilni red. Resolucija bi se morala torej na liberalnem cerkljanskem shodu takole glasiti: „Kar vse kaže, da se bo splošna tajna in enaka volilna pravica vendarle vpeljala, je nujna potreba, da se tudi mi liberalci delamo, kakor da bi si jo želeli“. Tako! Liberalcem pa povemo, da se bo splošna, tajna in enaka volilna pravica prav gotovo vpeljala brez njih in proti njihovi volji, ker je res nujno potreba, da se tudi v Avstriji izvije iz rok liberalcem moč, katero po krivici imajo. — „Soča“ kliče Cerkljanom: „Na svidenje, češ, da pridejo še gor izrekat se za kake nujne potrebe“. Najbrže pride tisti Pac, da bo govoril o ločljivosti zakona, ker je zadnjič iz strahu pozabil, in ker se zdi liberalcem tudi nujna potreba. Cerkljani, oglejte si dobro takrat tistega Paca in povejte mu, da če se hoče ločiti on od svoje žene, mu je prosto, drugih pa ni treba s takimi brezverskimi nauki pucati. Najboljše pa storite če take liberalne pucarje zapodite nazaj, odkoder vam pridejo.

V „Našem Listu“, glasilu „vpokojenih“ velepolitikov, čitamo, da je bil „Primorski List“ konfazen, zloben in nepošten, ko je očital „Pevskemu in glasbenemu društvu“ v Gorici politično strankarstvo. Na to odgovarjamo, da vemo iz dobrega vira, da je bilo „Pevsko in glasbeno društvo“ ustanovljeno le vagitacijo ob zadnjih deželnozborskih volitvah.

Vesele nune. — „Soča“ nas je poslala v Ostrogon, kjer da se bomo pričali, da so tamošnje nune res plesale z mladimi gospodi in nunci in sicer v Evinih kostumih. Mi smo „Sočo“ ubogali in smo se obrnili na ostrogonski ordinarijat. Od tam smo dobili to-le pismo:

„Na vprašanje, ali so res tukajšnje nune v bližnji vili plesale z mladimi gospodi in nunci in celo v Evinih kostumih, odgovarjamo, da je vse to grda laž. Res je le, da imajo nune v bližini vilo, v kateri se je nekaj časa mudila bolna prednica in kamor so bile šle tudi nekatere nune radi razvedrila. Namesto bolne prednice je bila izvoljena nova prednica.

Nekatere so odšle radi bolehnosti v druge samostanske hiše. Toliko je resnice!

Sè spoštovanjem

dr. Stefan Csárce,
nadškof. tajnik.

Laži, katere so razširjale nemški židovski listi in za njimi „Soča“ in „Slov. Narod“, pa je odkrila svetu tudi prednica ostrogonskega samostana sama. Objavila je v „Vaterlandu“ dne 2. oktobra t. l. pismo, katerega glavne točke so:

Provincijalna prednica iz Szatmar-a je obiskala prejšnji teden (a ne pred tremi tedni) tukajšnji samostan; tudi ni prišla nenadoma ampak naznanila že poprej svoj prihod. Na postaji Parkany Nana je vstopila v voz, v katerem so ji prišle naproti prednica in dve redovnici. V samostanu so jo vse redovnice kar najslovesneje vsprejele. Ker je prišla opoldne je sledil nato skupen obed v samostanu (ne v vili!). Prov. prednica se je mudila v samostanu 9 dni in prišla je med tem časom dvakrat v vilo. Prvič je vzela s seboj prednico zavoda in predstojnico ubožnice. Razen njih ni bilo nikogar v vili. Drugikrat se je peljala sama s prednico, da bi se posvetovala o primernem prostoru za igrališče gojenk. Ker je bil praznik, so bile tudi gojenke s svojimi učiteljicami na sprehodu.

Tudi prizor v vili je popolnoma izmišljen. Učitelj veronauka Anton Sipos je bil celo poletje samo trikrat v vili in je tam maševal za bolno prednico in njeni strežnici. Marljivi učitelj A. Sipos se nahaja še danes med samostanskim učiteljstvom ter navaja z veliko vnetostjo gojenke k pravi pobožnosti.

Pod naslovom: „Samostanske skrivnosti“ in sličnimi naslovi razširjene vesti o dekliskem zavodu v Ostrogonu (Gran) (glej „Arbeiter Ztg.“ od 21. sept., „Extra Blatt“ in skoro vsa proticerkvena časnikarska poročila so zgolj izmišljene in le podlo obrekovanje.

Prednica M. Remigia Bach je vodila zavod skor 41 let s pohvalevredno spretnostjo. Sedaj ne šteje 60, ampak 76 let; radi tega ni samo zelo slabotna, ampak že 4 leta težko bolna. Sama je prosila, da bi ji odvzeli težavno breme vodstva. In res imenovali so novo prednico, katera je prišla že 30. junija v Ostrogon, da bi se udeležila prihodnjega duhovnih vaj in da bi prevzela vodstvo zavoda.

M. Remigia Bach pa ni zapustila mesta niti za trenutek. Poleti je sicer prebivala v spremstvu dveh služabnic v vili; a 17. avgusta se je že zopet vrnila v samostan.

Ne 9, ampak 21 redovnic je bilo vedno v samostanu, sedaj jih je s prejšnjo prednico vred 23 redovnic. Niti ene niso (odpustili) izgnali ali pa poslali v inozemstvo, ampak kakor iz vseh hiš kongregacije (družbe) so odšle tudi od tukaj nekatere novinke k vsakoletnim duhovnim vajam v Szatmar; radi telesne oslabelosti in onemoglosti poslale so se še 2 ali 3 redovnice po njih lastni želji v podružne hiše. Večina starejših redovnic je bila vedno tukaj.

Provincijalna prednica iz Szatmar-a ni obiskala pred tremi tedni, ampak prejšnji teden tukajšnji samostan; tudi ni prišla nenadoma, ampak je naznanila že poprej svoj prihod. Na postaji Parkany Nana ni vstopila v kak najet voz, ampak v samostanski voz, v katerem so ji prišle naproti prednica in dve redovnici. Provincijalna prednica ni našla prazne hiše, ampak vse redovnice so jo kar najslovesneje vsprejele kot ljubečo mater in tudi ona je ljubeznivo pozdravila svoje duhovne hčere. Njen vsprejem se je vršil opoldne in ne zvečer. Nato je sledil skupen obed in sicer ne v vili, ampak v samostanu. Po obedu je šla provincijalna prednica k bolni prednici, katera se je srčno zahvalila, da so ji odvzeli težko breme vodstva. Provincijalna prednica se je mudila v Ostrogonu 9 dni in je prišla med tem časom dvakrat v vilo. Prvič je vzela s seboj novo prednico zavoda in predstojnico ubožnice; razen njih ni bilo nikogar v vili. Drugič se je peljala sama s prednico, da bi se z njo posvetovala, kje bi bil primeren prostor za igrališče in v odpoitek gojenkam, ker je bil praznik, so bile pri tej priložnosti zunaj tudi gojenke (70) s svojimi učiteljicami.

Učitelj veronauka Anton Sipos je šel celo poletje samo trikrat v vilo in sicer na prošnjo nove prednice, da bi tam bolna prednica in njeni strežnici zamogli prisostvovati sv. maši v domači kapeli.

Vnetega učitelja veronauka Antona Siposa niso izpustili iz službe, ampak se

nahaja še danes med samostanskim učiteljstvom in se ne straši nobenega truda v naganjanju gojenk k pravi pobožnosti.

Učitelj petja je star sivolas gospod, kateri podučuje še zdaj z najboljšim uspehom.

To poročam jaz, nova prednica knezoškofijskega zavoda v Ostrogonu.

Serena Vendio l. r.

To potrjuje Jurij Andor l. r.,
vodja knezoškofijske pisarne.

Tako se glasijo odgovori iz Ostrogona ali Strigoma, kakor pravijo Slovaki. „Soča“ se je pošteno vrezala in osmešila.

Radovedni smo, ali bo preklicala sedaj svoje poročilo. O jezuitu Piemonte ni še nič preklicala, dasi bi bila to sveta dolžnost! Slovensko občinstvo naj sodi, ali je taka pisarija poštena.

Poziv. — „Abstinenčni krožek“ v Mirnu pozivlje vse prijatelje ljudstva, da se I. protialkoholnega zborovanja udeležijo. Alkohol je, ki danes vse dobro podira. Alkohol ljudstvu krade izobrazbo. Alkohol krade premoženja. Alkohol krade zdravje in življenje, krade mir rodbinam. Sploh alkohol vse dobro podira in mnogo slabega napravi. Ljudstvo iztrgajmo iz rok alkohola in dali smo mu kar mu sploh moremo dati, kajti trezen človek je vsemu dobremu dostopen. Pridite torej na zborovanje vsi. Pridite abstinenti in neabstinenti, pridite prijatelji abstinence in pridite tudi vi, ki abstinenti zabavljate, da, za vas je to zborovanje kakor nalašč, pridite torej, da se prepričate o naših težnjah in da bodete slišali, da niti od daleč ne sanjamo o tem, kar nam zadnji čas nekdo podtika, ampak da so naše težnje temu ravno nasprotno.

„Abstinenčni krožek“

v Mirnu.

„Abstinenčni krožek“ v Mirnu vabi na I. protialkoholno zborovanje na Goriškem ki se bo vršilo dne 21. t. m. v stari šoli v Mirnu. Vspored: Ob 11. uri dop. bode zaupno zborovanje. Poročal bode dr. Krek in sicer: „Kako naj razširimo abstinenčno gibanje“. Za predavanjem prost razgovor. Ob 1. uri pop. skupno kosilo. (Stane brez pijače 2. K. 40. v. in se mora vsakdo vsaj do 18. t. m. zanje oglasiti.) Ob 3. uri pop. veliko zborovanje! I. Podlesnik: Protialkoholne organizacije; A. Vuk. Alkohol in delavstvo Alkohol in delo; Dr. Krek. Alkohol in „delo za narod“; I. Eržen. Alkohol in žensko vprašanje; I. Kosce. Ali je abstinence za našo deželo koristna. Ob 8. uri zvečer je pevska veselica. Vstopnina prosta.

Odkritje spominske plošče baronu Füllerju-Karlovcu v Rubijah. — Kakor že napovedano, se je vršilo v nedeljo v Rubijah odkritje spominske plošče majorju baronu Füllerju-Karlovcu, ki je l. 1813 branil takratni rubijski most čez Vipavo s 40 možmi naše vojske proti 3 bataljonom francoskih pešcev in 3 topovom, ki so hoteli most razdejati in tako omogočiti naši armadi, da je potem sovražne napade francoskih čet odbila. Za to svoje junaske delo je bil odlikovan z redom Marije Terezije. Baron Füller je bil rojen v Karlovcu na Hrvatskem, umrl pa je l. 1878 v nekem samostanu. — Slavnost se je pričela ob 10. uri s sv. mašo na prostem, katero je daroval č. P. Lin. Med sv. mašo je imel govor najprej — italijanskem in šele potem v slovenskem jeziku, kar je navzočo množico presenetilo, ki je med ital. govorom na tihom mrmrala. Mi č. patru Linu nič ne očitamo, ker on je imel gotovo tak ukaz. Ali reči moramo, da tako postopanje ni bilo pravo, pa naj je zagreši kdorkoli, kajti Lahe bi se bilo lahko seštel na prste z veterani vred, ki so slavnosti prisostvovali. Ko se je odkril cesarjev spomenik v Fari in spomenik v Korminu je bilo slovenskih veteranov okoli 200 na omenjenih slavnostih, slovenskega gevoja ni bilo slišati, v Rubijah pa mogoče za 10 furianskih veteranov se je govorilo najprej italijanski in šele potem slovenski. To je dvojna mera, ki v odboru veteranskega društva bi ne smela biti. Z mirno vestjo lahko rečemo, da italijanskega govora v Rubijah se ne more na noben način opravičevati ne z enega ne z drugega stališča. To dajemo na znanje gospodom, ki so to zakrivali. — Po sv. maši je predsednik goriško-gradiščanskega veteranskega društva g. Jacob bi pozdravil veterane in množico v slovenskem in nemškem jeziku. Potem pa je v — nem-

škem jeziku govoril o junaskih delih Füllerjevih, česar pa 99% navzočih ni razumelo. Množica je pričakovala, da izve kaj natančnejega o Füllerju v slovenskem jeziku, a spet se je zmotila in zopet je bilo čuti mrmranje. — Potem so še govorili grof Attems, župan baron Bianchi in polkovnik pešpolka št. 47. — Zatem se je vršilo pokladanje vencev, katerih se je položilo 6 in sicer: Županstvo Sovodnje z narodnim trakom, oddelek veteranskega društva Sovodnje, veteransko društvo za Goriško-Gradiščansko, družina barona Bianchija, častniki goriške garnizije in častniki pešpolka št. 52., pri katerem je pokojni Füller služil. — Ploščo je blagoslovil č. pater Lin v družbi s č. g. vikarjem Pahorjem iz Sovodnj in s č. g. kuratom Zego iz Gabrij. Plošča nosi nemško-slovenski napis. Slovenski tekst se glasi: „Max baron Füller von der Brücke je kot podporočnik 52. pešpolka dne 6. oktobra 1813 branil ta most s 40 možmi proti trem francoskim bataljonom in trem kanonom tako junaske in vspešno, da je bil odlikovan z viteškim križcem reda Marije Terezije.“ — Slavnosti se je udeležilo okoli 130 veteranov s zastavo, častniki goriške in gradiščanske garnizije, dvorni svetnik in voditelj goriškega okr. glavarstva grof Attems, več uradnikov in druge visoke aristokracije ter jako velika množica ljudstva. Med sv. mašo je svirala vojaška godba. Po končani slavnosti je bil defilè. — Rubije so bile vse v narodnih, cesarskih in deželnih zastavah.

Glas ljudstva je bil edin v tem, da slovensčina je bila pri ti slavnosti na drugem mestu. Čislamemu predsedništvu veteranskega društva bi priporočali, naj vpoštevata narodnost kraja, v katerem se vrše take slavnosti.

Po končani slavnosti je g. župan baron Bianchi povabil aristokracijo v grad. Povabil je tudi polni pevski zbor društva „Zvezda“, ki je zapel par pesmi. Aristokracija je čestitala pevskemu zboru, dočim so hčerke g. barona pogostile pevski zbor z vinom, sladlicami in smotkami.

V Ozeljanu je šola radi nalezljive bolezni zaprta.

Bralno in pevsko društvo v Ozeljanu priredi dne 14. tega meseca veselico s plesom, dasi je tam šola zaradi nalezljive bolezni zaprta.

Izpred sodišča. — V ponedeljek se je vršila pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem kazenska obravnava, proti 50-letnemu posestniku z Vrat, Antonu Suligoju, ki je bil tožen radi težke telesne poškodbe. Okolu polnoročni neke nedelje meseca marca t. l. so prišli namreč pred Suligojevo hišo mladeniči Peter in Anton Podgornik, Anton Mrak in Ivan Kogoj in so začeli pred hišo peti. Suligoj nezadovoljen, da so ga mladeniči motili v spanju je prišel na okno ter zahteval od mladeničev, ki so bili več ali manj vinjeni, da ga v spanju več ne nadlegujejo, ter da se odstranijo. Rabil je pri ti priliki najbrže izraze, ki niso bili mladeničem po volji, zato so pa začeli mladeniči, ko je Suligoj izprl okno, bombardirati Suligojevo hišo s kamenjem. Da bi storil temu bombardiranju konec, oborožil se je Suligoj z lopato odprl hišna vrata ter pozval še jedenkrat mladeniče, naj se odstranijo. Ker pa ga niso hoteli mladeniči ubogati in so nadaljevali z metanjem kamnja, je to Suligoja tako razjezilo, da je začel z lopato mahati po mladeničih. Rabil je vse štiri. Najbolj pa je rabil Petra Podgornika, ki se je vsled vdoblenega udarca na glavo zgrudil nezavesten na tla in je bil sploh tako težko ranjen, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico, kjer so ga zdravili mesec dni. Zaradi tega se je moral torej Suligoj v ponedeljek zagovarjati pred sodiščem, ki ga je pa oprostilo. Državni pravdnik pa s tako razsodbo ni bil zadovoljen in je prijavil pritožbo ničnosti.

Od Sv. Lucije nam pišejo: Zapustil nas je naš dosedajni kapelan častiti g. Fran Švara. Njegovo delovanje med nami nam bo ostalo vedno v spominu. V kratki dobi svojega bivanja med nami ustanovil nam je s pomočjo svojih somišljenikov pevsko in tamburaško društvo, ki se je spremenilo potem tudi v izobraževalno društvo. Le malo jih je bilo v naši fari, ki bi ga ne bili spoštovali in ljubili. Vsi napadi na njegovo osebo v „Soči“ so bili le laži in podla obrekovanja. „Sočinemu“ dopisniku bi pa svetovali, da bi molčal, kajti zgodi se

prav lahko, da ga tudi mi razkrinkamo ter ga svetlo v pravi luči pokazemo. Kdor je gospoda kapelana poznal in zasledoval njegovo delovanje, prepričan je bil o tem, da je bil gospod kapelan ves navdušen za napredek ter pravo izobrazbo našega ljudstva.

Farani.

Vabilo na občni zbor „Kmet. društva“ v St. Petru pri Gorici, ki se bo vršil v nedeljo dne 14. okt. 1906 po blagoslovu v lastnih prostorih. Dnevni red po pravilih. O d b o r.

Osebnost. — Gosp. dr. Aleksij Rojic se je te dni zopet vrnil v Gorico.

Cigan cigane okradel. — Na Rojicah se je minule dni v taborila neka tolpa ciganov, ki se bavi s popraviljanjem kotlov. Ti tolpi sta zmanjkala dva konja. Prijeli so pa cigana Tomaža Hadoroviča, ker leti na njega sum, da je konja ukradel.

Razpisana prebenda. — Eja izpraznjena prebenda ustanovitve za plemenite gospe poknežene grofije goriške in gradiške se s tem razpisuje z opazko, da imajo prosilke podati svoje dotične vloge v šestih tednih deželnemu odboru. V ta namen naj dokažejo: 1) da imajo najmanj 18 let; 2) da so uboge; 3) vrsto njihovega plemenitstva in ali spadajo med plemenite rodbine tukajšnje grofije; 4) da so lepega zadržanja; 5) stan in premoženje njihovih starišev, pa kake zasluge imajo oni za državo; 6) število sester, ali živi vže katera izmed njih ali prosilka sama, kako prebendo ali drugo pomoč.

Razstave goveje živine. — V srednjem gevedorejskem ozemlju se priredijo sledeče razstave: a) Razstava v Kanalu dne 8. novembra t. l. za občine sodnega okraja kanalskega. b) Razstava na Česti pri ajdovskem sv. Križu dne 10. novembra t. l. za občine sodnega okraja ajdovskega. c) Razstava v Gorici dne 12. novembra t. l. za občine sodnega okraja goriškega (torej tudi za mesto goriško) izvzemši občino Ločnik in prištevši občine Dolenje, Kožbana, Medana in Biljana. d) Razstava v Sežani dne 14. novembra t. l. za občine sodnega okraja sežanskega. e) Razstava v Komnu dne 16. novembra t. l. za občine sodnega okraja komenškega, prištevši občine Devin in Dobrdo. Pri teh razstavah nakažejo se darila v denarju v skupnem znesku K 2300. Kdor namerava vdeležiti se teh razstav, naj se prijavi potom županstva na deželni odbor do 25. oktobra t. l. Natačni vsprejedi razstav se dobe pri županstvih, pri komisijah za dopuščanje bikov v Sežani, v Gorici (magistrat) in v Podgori (Attemsova palača), pri c. kr. kmetijskem društvu, pri slovenskem kmetijskem društvu in pri deželnem odboru.

V planinskem govedorejskem ozemlju se priredijo sledeče razstave: a) Razstava v Tolminu dne 25. oktobra t. l. za občine sodnega okraja tolminskega. b) Razstava v Cerknem dne 27. oktobra t. l. za občine sodnega okraja cerkljanskega. c) Razstava v Kobaridu dne 29. oktobra t. l. za občine sodnega okraja kobaridskega. d) Razstava v Bovcu dne 31. oktobra t. l. za občine sodnega okraja bovškega. Pri teh razstavah nakažejo se darila v denarju v skupnem znesku K 2000. Kdor namerava vdeležiti se teh razstav, naj se prijavi potom županstva naj deželni odbor do 15. oktobra t. l. Natačni vsprejedi razstav se dobe pri županstvih, pri komisijah za dopuščanje bikov v Tolminu, pri c. kr. kmetijskem društvu v Gorici, pri slovenskem kmetijskem društvu v Gorici in pri deželnem odboru. Z ozirom na važnost teh razstav, katere tvorijo prvi praktični korak do izvršitve deželnega zakona za pospeševanje govedoreje, pričakuje se, da se živinorejci polnoštevilno vdeležijo razstav.

Listnica uredništva. — Nekatere dopise smo morali odložiti za prihodnjo številko in to deloma, ker so nam prepozno došli, deloma pa tudi zaradi pomanjkanja prostora.

Kaj svet vse zna! — Krasen voz — opletana žardinjera — hiti proti francoski meji. Za njem sledi cela vrsta drugih voz. Peljali so se od poroke.

Na meji približajo se stražarji ter vozove preiskujejo, če je kaj za finanço. Nek finançar vzdigne ogrinjalo novici, kojega je imela čez obraz, bolj iz radovednosti, kakor iz drugega namena. In kaj?... novica bila je cinjena posoda... polna spirituoze pijače!

Voznik ošlata prav dobro konje in

cela troja voz zgine v prahu poti čez
mejo... češ. pojedite nas lovit!

Neumna stava. — Iz Berolina se
poroča, da je nek mlad človek stavil, da
se upa v desetih minutah spiti en liter
šnopsa. Preden ga je spil, bil je mrlič.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Solskega doma“.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

prilagoča častiti duhovščini in stav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko, Petrolej v zaboju, Sladkor razne
vrste, Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Voč
vrst riža, Miljsveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič
& Valenčič. Zveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mлина iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban,

Gorica,

Magistratna ulica šte. 8.

Prilagoča preč. duhov-
ščini svojo delavnico cer-
kvenega orodja in cerkve-
nih posod, svečnikov itd.,
vsakovrstnih kovin v vsa-
kem slogu po najnižjih
cenah. Popravlja in pre-
navlja stare reči.

Blago se razpošilja franco.

I. Primožič,

slovenski optikar v Gorici,
ulica Vetturini 3,

prilagoča čč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi svojo
veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, baro-
metre, toplomerje, zdravniške to-
plomerje, daljnogled, vage za
vino, žganje itd.

Sprejema naročila in po-
prave ter pošilja na dom.

J. Eichinger,

Dunaj I. Milchgasse 2.

Prodaja devocijo-
nalije, rožne vence,
mašne obleke, pisalne
potrebščine ter se pri-
poroča častiti duhov-
ščini.

Odlikovan od
njegove svetosti
Pija X.

Ivan Bednařik

prilagoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Pado-
vanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepé
želodec, storé, da u-
gine v
kratkem času omotica in ži-
votna lenost (mrtvost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

And. Fajt,

pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša,

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinjšega, k-
hor sa
nove maše in godove, kolače sa
birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po smerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,

(blizu lekarne Gironelli).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
hištvo za vsak stan. Oprava po
najmodernejih slogih, posebno za
spalne, jedilne in posetne sobe je po
nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
brušena ogledala vsake velikosti. Ra-
lično pohištvo, kakor: toaletne mize,
različna obešala, preproge za okna
itd. Različne stolice z trsja in celu-
loda, posebno za jedilne sobe. Bla-
zine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izbiri ter razne
tapečarije. Reči, katere se ne naha-
jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času. — Daje
se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

Loterijske številke.

6. oktobra.

Dunaj 49 68 25 28 69
Gradec 53 83 21 14 51

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in
dubrova blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sejnih
in trgih ter na deželi.

Odlikovana pekarija in sladčičarna
Kar. Draščik
v Gorici na Kornu (v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače
za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna
fina vina in likerje na drobno ali v orig. buteljkah.
Prilagoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Prilagoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Priporočilo.

Vsakdo, kdor želi imeti
dobro in zanesljivo uro, naj
se obrne do

J. Šuligoja

urarja c. kr. drž. železnice v
Gorici, v Gosposki ulici hiš.
št. 25.

Ob enem priporoča najno-
vejše in trpežne šivalne stroje.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via. Seminario št. 10

Olje za luč 36 kr. lit.
„ fineje 44 „ „
„ bolje 44 „ „
„ dalmat. 48 „ „
„ istrsko 56 „ „

Olje corfu 56 kr. lit.
„ bari 60 „ „
„ lucca 70 „ „
„ nizza 80 „ „
„ najfineje 1 gl. „

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbnistvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.